

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

രാവണേന സീതയാ അപഹരണം

സാ തു താരാധിപമുഖീ
രാവണേന നിരീക്ഷ്യ തം |
ഗൃധ്രരാജം വിനിഹതം
വിലലാപ സുദുഃഖിതാ ||3.52.1 ||

നിമിത്തം ലക്ഷണം സ്വപ്നം
ശകുനിസ്വരഭർശനം |
അവശ്യം സുഖദുഃഖേഷു
നരാണാം പരിദ്യശ്യതേ ||3.52.2 ||

ന നൂനം രാമ ജാനാസി
മഹദ്യസനമാത്മനഃ |
ധാവന്തി നൂനം കാകുത്ഥ
മദർഥം മൃഗപക്ഷിണഃ ||3.52.3 ||

അയം ഹി കൃപയാ രാമ
മാം ത്രാതുമിഹ സംഗതഃ |
ശേതേ വിനിഹതോ ഭൂമൗ
മമാഭാഗ്യാദ് വിഹംഗമഃ ||3.52.4 ||

ത്രാഹി മാമദ്യ കാകുസ്ഥ
 ലക്ഷ്മണേതി വരാംഗനാ |
 സുസന്ത്രസ്താ സമാക്രന്ദ -
 ച്ഛുൺവതാം തു യമാന്തികേ ||3.52.5 ||

താം ക്ലിഷ്ടമാൽയാദരണാം
 വിലപന്തീമനാമവത് |
 അദ്യധാവത വൈദേഹീം
 രാവണോ രാക്ഷസാധിപഃ ||3.52.6 ||

താം ലതാമിവ വേഷുന്തീ -
 മാലിംഗന്തീം മഹാദ്രുമാൻ |
 മുഞ്ച മുഞ്ചേതി ബഹുശഃ
 പ്രാപ താം രാക്ഷസാധിപഃ ||3.52.7 ||

ക്രോശന്തീം രാമ രാമേതി
 രാമേണ രഹിതാം വനേ |
 ജീവിതാന്തായ കേശേഷു
 ജഗ്രാഹാന്തകസന്നിഭഃ ||3.52.8 ||

പ്രധർഷിതായാം വൈദേഹ്യാം
 ബഭൂവ സചരാചരം |
 ജഗത് സർവമമർയാദം
 തമസാന്ധേന സംവൃതം ||3.52.9 ||

ന വാതി മാരുതസ്തുത്ര
 നിഷ്ടഭോദ്യഭൂദ് ദിവാകരഃ |
 ദൃഷ്ട്യാ സീതാം പരാമൃഷ്ട്യാം
 ദേവോ ദിവ്യേന ചക്ഷുഷാ ||3.52.10 ||

കൃതം കാർയമിതി ശ്രീമാൻ
 വ്യാജഹാര പിതാമഹഃ |
 പ്രഹൃഷ്ടാ വ്യഥിതാശ്ചാസൻ
 സർവേ തേ പരമർഷയഃ ||3.52.11 ||

ദൃഷ്ട്യാ സീതാം പരാമൃഷ്ടാം
 ദണ്ഡകാരൺയവാസിനഃ |
 രാവണസ്യ വിനാശം ച
 പ്രാപ്തം ബുദ്ധ്യാ യദൃച്ഛയാ ||3.52.12 ||

സ തു താം രാമ രാമേതി
 രുദതീം ലക്ഷ്മണേതി ച |
 ജഗാമാദായ ചാകാശം
 രാവണോ രാക്ഷസേശ്വരഃ ||3.52.13 ||

തപ്താഭരണവർണാംഗീ
 പീതകൗശേയവാസിനീ |
 രരാജ രാജപുത്രീ തു
 വിദ്യുത്സൗദാമനീ യഥാ ||3.52.14 ||

ഉദ്ധൃതേന ച വന്ദേന്ദ്രണ
 തസ്യഃ പീതേന രാവണഃ |
 അധികം പരിബ്രാജ
 ഗിരിർദീപ്ത ഇവാഗ്നിനാ ||3.52.15 ||

തസ്യഃ പരമകൽയാൺയാ -
 സ്താമ്രാണി സുരഭീണി ച |
 പദ്മപത്രാണി വൈദേഹ്യാ
 അഭ്യകീർയന്ത രാവണം ||3.52.16 ||

തസ്യാഃ കൗശേയമുദ്ധൂത -
 മാകാശേ കനകപ്രഭം |
 ബഭൗ ചാദിത്യരാഗേണ
 താമ്രമദ്രമിവാതപേ ||3.52.17 ||

തസ്യാസ്തദ് വിമലം വക്ത്ര -
 മാകാശേ രാവണാങ്കഗം |
 ന രരാജ വിനാ രാമം
 വിനാലമിവ പങ്കജം ||3.52.18 ||

ബഭൂവ ജലദം നീലം
 ദിത്യാ ചന്ദ്ര ഇവോദിതഃ |
 സുലലാടം സുകേഷാന്തം
 പദ്മഗർഭാഭമവ്രണം ||3.52.19 ||

ശുക്ലൈഃ സുവിമലൈർദന്തൈഃ
 പ്രഭാവദ്ദിരലക്യതം |
 തസ്യാഃ സുനയനം വക്ത്ര -
 മാകാശേ രാവണാങ്കഗം ||3.52.20 ||

രുദിതം വ്യപമൃഷ്ടാസ്രം
 ചന്ദ്രവത്പ്രിയദർശനം |
 സുനാസം ചാരുതാമ്രോഷ്ട -
 മാകാശേ ഹാടകപ്രഭം ||3.52.21 ||

രാക്ഷസേന്ദ്രസമാധൂതം
 തസ്യാസ്തദ് വദനം ശൂഭം |
 ശൂശൂഭേ ന വിനാ രാമം
 ദിവാ ചന്ദ്ര ഇവോദിതഃ ||3.52.22 ||

സാ ഹേമവർണാ നീലാംഗം
 മൈമിലീ രാക്ഷസാധിപം |
 ശുശുഭേ കാഞ്ചനീ കാഞ്ചീ
 നീലം ഗജമിവാശ്രിതാ ||3.52.23 ||

സാ പദ്മപീതാ ഹേമാഭാ
 രാവണം ജനകാത്മജാ |
 വിദ്യുദ്ഘനമിവാവിശ്യ
 ശുശുഭേ തപ്തഭൂഷണാ ||3.52.24 ||

തസ്യാ ഭൂഷണഘോഷേണ
 വൈഭവോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
 ബഭൂവ വിമലോ നീലഃ
 സഘോഷ ഇവ തോയഭഃ ||3.52.25 ||

ഉത്തമാംഗച്യുതാ തസ്യാഃ
 പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ സമന്തതഃ |
 സീതായാ ഹ്രിയമാണായാഃ
 പപാത ധരണീതലേ ||3.52.26 ||

സാ തു രാവണവേഗേന
 പുഷ്പവൃഷ്ടിഃ സമന്തതഃ |
 സമാധൂതാ ദശഗ്രീവം
 പുനരേവാഭ്യവർത്തത ||3.52.27 ||

അഭ്യവർത്തത പുഷ്പാണാം
 ധാരാ വൈശ്രവണാനുജം |
 നക്ഷത്രമാലാ വിമലാ
 മേരും നഗമിവോന്നതം ||3.52.28 ||

ചരണാന്നുപുരം ഭ്രഷ്ടം
 വൈദേഹ്യാ രതഭൂഷിതം |
 വിദ്യുൻമണ്ഡലസങ്കാശം
 പപാത ധരണീതലേ || 3.52.29 ||

തരുപ്രവാലരക്താ സാ
 നീലാംഗം രാക്ഷസേശ്വരം |
 പ്രശോഭയത വൈദേഹീ
 ഗജം കക്ഷ്യവ കാഞ്ചനീ || 3.52.30 ||

താം മഹോൽകാമിവാകാശേ
 ദീപ്യമാനാം സ്വതേജസാ |
 ജഹാരാകാശമാവിശ്യ
 സീതാം വൈശ്രവണാനുജഃ || 3.52.31 ||

തസ്യാസ്താൻയഗ്നിവർണാനി
 ഭൂഷണാനി മഹീതലേ |
 സഘോഷാഞ്ചയവശീർയന്ത
 ക്ഷീണാസ്താരാ ഇവാംബരാത് || 3.52.32 ||

തസ്യാഃ സ്തനാന്തരാദ് ഭ്രഷ്ടോ
 ഹാരസ്താരാധിപദ്യുതിഃ |
 വൈദേഹ്യാ നിപതൻ ഭാതി
 ഗംഗേവ ഗഗനച്യുതാ || 3.52.33 ||

ഉത്പാതവാതാഭിരതാ
 നാനാദ്വിജഗണായുതാഃ |
 മാ ദൈരിതി വിധൂതാഗ്രാ
 വ്യാജഹൂരിവ പാദപാഃ || 3.52.34 ||

നലിൻയോ ധ്യസ്തുകമലാ -
 (സ്തസ്തമീനജലേചരാഃ |
 സഖീമിവ ഗതോത്സാഹാം
 ശോചന്തീവ സു മൈമിലീം || 3.52.35 ||

സമന്താദഭിസമ്പത്യ
 സിംഹവ്യാഘ്രമൃഗദ്വിജാഃ |
 അൻവധാവംസ്തദാ രോഷാത്
 സീതാച്ഛായാനുഗാമിനഃ || 3.52.36 ||

ജലപ്രപാതാസ്രമുഖാഃ
 ശൃംഗൈരുച്ഛിതബാഹുഭിഃ |
 സീതായാം ഹ്രിയമാണായാം
 വിക്രോശന്തീവ പർവതാഃ || 3.52.37 ||

ഹ്രിയമാണാം തു വൈദേഹീം
 ദൃഷ്ട്വാ ദീനോ ദിവാകരഃ |
 പ്രവിധ്യസ്തപ്രഭഃ ശ്രീമാ -
 നാസീത് പാണ്ഡുരമണ്ഡലഃ || 3.52.38 ||

നാസ്തി ധർമഃ കുതഃ സത്യം
 നാർജവം നാനൃശംസതാ |
 യത്ര രാമസ്യ വൈദേഹീം
 സീതാം ഹരതി രാവണഃ || 3.52.39 ||

ഇതി ഭൂതാനി സർവാണി
 ഗണശഃ പര്യദേവയൻ |
 വിത്രസ്തകാ ദീനമുഖാ
 രുരുദുർമൃഗപോതകാഃ || 3.52.40 ||

ഉദ്ദിക്ഷ്യോദ്ദിക്ഷ്യ നയനൈ -
 ര്ഭയാദിവ വിലക്ഷണൈഃ |
 സുപ്രവേപിതഗാത്രാശ്ച
 ബഭൂവുർവനദേവതാഃ || 3.52.41 ||

വിക്രോശന്തീം ദൃഢം സീതാം
 ദൃഷ്ട്യാ ദുഃഖം തമാ ഗതാം |
 താം തു ലക്ഷ്മണ രാമേതി
 ക്രോശന്തീം മധുരസ്വരാം || 3.52.42 ||

അവേക്ഷമാണാം ബഹുശോ
 വൈദേഹീം ധരണീതലം |
 സ താമാകുലകേശാന്താം
 വിപ്രമൃഷ്ടവിശേഷകാം |
 ജഹാരാത്മവിനാശായ
 ദശഗ്രീവോ മനസ്വിനീം || 3.52.43 ||

തതസ്തു സാ ചാരുദതീ ശുചിസ്തിതാ
 വിനാകൃതാ ബന്ധുജനേന മൈമിലീ |
 അപശ്യതീ രാഘവലക്ഷ്മണാവുഭൗ
 വിവർണവക്ത്രാ ഭയഭാരപീഡിതാ || 3.52.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 അരൺയകാണ്ഡേ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||